

Vorbereidend
Wetenschappelijk
Onderwijs

19 | 90

Tijdvak 2

Inhoud

- 1 Algemene regels
- 2 Scoringsvoorschrift
  - 2.1 Scoringsregels algemeen
  - 2.2 Scoringsregels voor de vragen
  - 2.3 Scoringsregel voor de vertaling
  - 2.4 Antwoordmodel voor de vragen
  - 2.5 Antwoordmodel voor de vertaling

1 Algemene regels

In het Eindexamenbesluit dagscholen VWO/HAVO/MAVO zijn twee artikelen opgenomen die betrekking hebben op de scoring van het schriftelijk werk, namelijk artikel 27 en artikel 28. Deze artikelen moeten als volgt worden geïnterpreteerd:

1 De examinerator en de gecommiteerde zijn verplicht het scoringsvoorschrift voor de scoring van het schriftelijk werk toe te passen.

2 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het schriftelijk werk vast. Komen ze daarbij na mondeling overleg op basis van het scoringsvoorschrift niet tot overeenstemming, dan wordt de score vastgelegd op het rekenkundig gemiddelde van beide voorgestelde scores, (indien nodig) naar boven afgerond op een geheel getal.

2 Scoringsvoorschrift

Voor de beoordeling van het schriftelijk werk heeft de Centrale Examencommissie Vaststelling Opgaven (CEVO) het volgende scoringsvoorschrift opgesteld.

2.1 Scoringsregels algemeen

1 De examinerator vermeldt de scores per vraag en per kolom en de totaalscores op een aparte lijst.

2 Bij de scoring van een onderdeel van het schriftelijk werk zijn alleen gehele punten geoorloofd.
Een toegekende score kan nooit lager zijn dan 0.

3 Een volledig juiste beantwoording van een vraag en een volledig juiste vertaling van een kolom levert het aantal punten op dat in het antwoordmodel als maximumscore staat aangegeven.

4 Indien een gegeven antwoord of een vertaling niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord of deze vertaling op grond van aantoonbare vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist gekwalificeerd kan worden, moet het aantal beschikbare punten geheel of gedeeltelijk aan het gegeven antwoord of aan de vertaling worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel.

5 Voor het schriftelijk werk kunnen maximaal 100 scorepunten worden toegekend. De kandidaat krijgt 10 scorepunten vooraf. Van de overige 90 scorepunten worden maximaal 45 punten aan de vertaling toegekend en maximaal 45 punten aan de vragen.

2.2 Scoringsregels voor de vragen

1 Indien in een gegeven antwoord een gevraagde toelichting of motivering ontbreekt, dan wel foutief is, kunnen geen punten worden toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven.

2 Indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

3 Indien een kandidaat meer antwoorden (in de vorm van voorbeelden, redenen, argumenten e.d.) geeft dan er expliciet gevraagd wordt, komen alleen de eerst genoemde antwoorden voor beoordeling in aanmerking.
Indien er slechts één antwoord expliciet gevraagd wordt, wordt dus alleen het eerst gegeven antwoord in de beoordeling betrokken.

2.3 Scoringsregels voor de vertaling

1 De score 0 moet worden toegekend indien in een kolon een zeer ernstige fout is gemaakt; deze score kan niet worden gecompenseerd door de juiste weergave van de rest van het kolon.

Het verdient aanbeveling de scoring van het examenwerk per kolon of zin en per vraag uit te voeren en tijdens de scoringsprocedure de volgorde van de examenwerken enkele keren te wijzigen. Dit om ongewenste beoordelingseffecten tegen te gaan.

2.4 Antwoordmodel voor de vragen

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 3	
1 ☐ . ferinis velleribus	<u>1</u>
. iactato crine	<u>1</u>
. foliis praesuta hasta	<u>1</u>
Ook goed: lymphata Onjuist: furialibus ausis	
Maximumscore 2	
2 ☐ . ferae	<u>1</u>
. sacrilegae	<u>1</u>
Maximumscore 2	
3 ☐ . ferae zegt iets van de Bacchanten; zij gedragen zich als wilde dieren	<u>1</u>
. sacrilegae zegt iets over het slachtoffer; het slachtoffer is een gewijde zanger	<u>1</u>
Indien de motivering onjuist is of ontbreekt, geen punten toekennen.	
Maximumscore 2	
4 ☐ Het vermogen met zijn zang alles en iedereen te betoveren.	
Indien: het vermogen mooi te kunnen zingen	
Maximumscore 2	
5 ☐ . silvas animosque ferarum et saxa sequentia ducit, regel 1-2	<u>1</u>
. lapis concentu victus vocisque lyraeque, regel 10-11	<u>1</u>
Maximumscore 2	
6 ☐ . de opeenvolging van spondaeen in regel 19	<u>1</u>
Een van de onderstaande antwoorden:	
. de aanroeping van Iuppiter	<u>1</u>
. de plaatsing van os aan het begin van de gedachte of het gebruik van de vier p's in perque os, pro Iuppiter	<u>1</u>
Maximumscore 3	
7 ☐ Drie van de onderstaande antwoorden:	
. anaphora: te te te	<u>1</u>
. alliteratie: te tua turba	<u>1</u>
. het toespreken van Orpheus	<u>1</u>
. asyndeton: te maestae volucres, te turba ferarum etc.	<u>1</u>
. metafoor: tonsa comas voor een boom	<u>1</u>
. climax: volucres, ferae, silices/silvae	<u>1</u>

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 1	
8 ☐ Orpheus is Apollo's priester/vates Apollineus (regel 8). Hij had hem wel eerder mogen helpen.	
Maximumscore 2	
9 ☐ De aanwezigheid van een steen/rotsformatie met de vorm van een opengesperde slangebek.	
Maximumscore 2	
10 ☐ Nu beiden gestorven zijn is omkijken niet gevaarlijk meer.	
Maximumscore 4	
11 ☐ . Quae postquam t/m recessit. (regel 14–20), dood Orpheus.	<u>1</u>
. Te maestae t/m capillos. (regel 21–26), de natuur rouwt.	<u>1</u>
. Membra iacent t/m hiatus. (regel 27–37), lot van Orpheus' lichaam.	<u>1</u>
. Umbra subit t/m respicit Orpheus. (regel 38–43), Orpheus met Eurydice herenigd.	<u>1</u>
Maximumscore 2	
12 ☐ Philemon en Baucis worden in bomen veranderd als beloning; de Bacchanten voor straf.	
Maximumscore 4	
13 ☐ . Bij Ovidius uit de lier een onbestemde klacht (flebile nescio quid); bij Vergilius wordt de naam Eurydice gehoord.	<u>2</u>
. Ovidius spreekt van de lier; Vergilius alleen van het hoofd dat drijft in het water.	<u>2</u>
Maximumscore 1	
14 ☐ De Bacchanten waren dienaressen van de wijngod Bacchus.	
Maximumscore 3	
15 ☐ . Ander segghen dat Venus de Thracische Vrouwen so op Orpheum verliefte maecte dat elck hem willende hebben	<u>1</u>
. multas tamen ardor habebat iungere se vati	<u>2</u>
Maximumscore 2	
16 ☐ fuit auctor amorem in teneros transferre mares, regel 6–7 (citraque t/m flores, regel 7–8)	
Maximumscore 2	
17 ☐ ontradende	
Maximumscore 6	
18 ☐ Ovidius schreef aanvankelijk vooral liefdespoëzie; hij was de speelse dichter van de liefde; later begon hij aan een „epos”, de Metamorphoses. Epische poëzie stond hoger aangeschreven. De overgang van liefdespoëzie naar epiek, van pentameter (met zijn 5 versvoeten) naar de zesvoetige hexameter, is dus een stapje hoger en een versvoet meer. Maar hij bleef de speelse dichter van de liefde: ook als hij over goden en heroën schrijft, komt toch telkens Cupido te voorschijn.	

2.5 Antwoordmodel voor de vertaling

Antwoorden	Deel- scores
Kolon 19	
Maximumscore 3	
Protinus Invidiae nigro squalentia tabo tecta petit; Onmiddellijk begaf/begeeft zij/Minerva zich naar het huis van de Afgunst/Invidia, vuil van het zwarte gif;	
<i>Opmerking</i> <i>De afwisseling van o.t.t. en o.v.t. in de vertaling rekene men goed.</i>	
. vuil van het zwarte gif van de Afgunst	<u>2</u>
. zwart van Afgunst begeeft zij zich	<u>0</u>
. Protinus begeeft zich	<u>0</u>
. de Afgunst/Invidia begeeft zich	<u>0</u>
. vuil van het zwarte gif begeeft zij zich	<u>0</u>
. zij vraagt naar het huis	<u>0</u>
. de huizen	<u>2</u>
Kolon 20	
Maximumscore 3	
domus est imis in vallibus huius abdita, haar huis is/licht verborgen in het diepst van een dal,	
. in een diep dal	<u>2</u>
. in het diepste dal	<u>2</u>
. in het diepst van dit dal	<u>1</u>
. dit huis	<u>2</u>
. zij is verborgen in het diepste dal van dit huis	<u>0</u>
Kolon 21	
Maximumscore 3	
sole carens, non ulli pervia vento, zon missend/zonder zon, en voor geen enkele wind toegankelijk/ bereikbaar,	
. grond missend	<u>1</u>
. alleen missend	<u>0</u>
. de zon dierbaar	<u>0</u>
. de wind van niemand	<u>0</u>
. door/voor geen doorgaande wind	<u>0</u>
Kolon 22	
Maximumscore 2	
tristis et ignavi plenissima frigoris droevig en (zeer) vol verlammeende kou/(zeer) vol droevige en verlammeende kou	
Kolon 23	
Maximumscore 3	
et quae igne vacet semper, caligine semper abundet. en dat altijd vuur mist en altijd vol is van/overvloed heeft aan duisternis/nevel.	
. zal missen	<u>2</u>
. zou/zou kunnen missen	<u>1</u>
. vrij is voor vuur	<u>0</u>

Kolon 24**Maximumscore 3**

Huc ubi pervenit belli metuenda virago,
Zodra/toen de krijgshaftige jonge vrouw, vreeswekkend/gevreesd in de oorlog, hier/daar
aankwam/was gekomen,

. deze krijgshaftige jonge vrouw	2
. daar, waar	1
. zodra zij in de oorlog kwam	0
. een krijgshaftige jonge vrouw	0

Kolon 25**Maximumscore 3**

constitit ante domum – neque enim succedere tectis fas habet –
bleef zij staan voor het huis – zij vond het immers niet gepast het huis binnen te gaan –

. naderde	2
. hield stand	1
. ze besloot	1
. voor een huis	0
. opdat zij het niet gepast vond	0
. zij vond het immers gepast het huis niet binnen te gaan	2

Kolon 26**Maximumscore 3**

et postes extrema cuspidē pulsat.
en met het uiteinde/de punt van haar lans klopte zij op de deur/deuren.

. en daarna klopte zij met het uiteinde van de lans	2
. en tenslotte klopte zij op de deur met haar lans	2
. met de uiterste lans	2

Kolon 27**Maximumscore 2**

Concussae patuere fores;
Nadat ze waren beklopt/nadat zij erop had geklopt, gingen/stonden de deuren open;

. geschokt gingen de deuren open	1
. terwijl zij geschokt was, gingen voor haar de deuren open	0
. geschokt stonden zij open naar buiten	0

Kolon 28**Maximumscore 2**

videt intus edentem vipereas carnes, (kolon 29), Invidiam
zij ziet binnen de Afgunst slangevlees eten/terwijl zij slangevlees eet, voedsel van/voor
haar kwaadaardigheid

. van binnen ziet zij	1
. zij ziet binnen de Afgunst slangevlees voortbrengen	0
. zij ziet binnen slangen vlees eten	0

Kolon 29**Maximumscore 2**

vitiorum alimenta suorum
voedsel van haar kwaadaardigheid

. voedsel van hun kwaadaardigheid	1
. voedsel van de kwaadaardigheid van de hunnen	0

Antwoorden	Deel- scores
Kolon 30	
Maximumscore 3	
visaque oculos avertit. en nadat de Afgunst gezien is/zij de Afgunst gezien heeft, wendt zij haar ogen af.	
. na gezien te zijn wendt de Afgunst haar ogen af	<u>0</u>
. gezien door de Afgunst	<u>0</u>
. zij richtte haar ogen (daarheen)	<u>1</u>
Kolon 31	
Maximumscore 2	
At illa surgit humo pigre Maar zij rijst/staat traag op van de grond	
. en	<u>1</u>
. door de grond	<u>0</u>
. van de trage grond	<u>0</u>
Kolon 32	
Maximumscore 3	
semesarumque relinquit corpora serpentum en zij laat liggen/verlaat de lichamen van de halfopgegeten slangen/de halfopgegeten lichamen van de slangen	
. de lichamen van de halfopgegeten slangen blijven achter	<u>2</u>
. het lichaam/de lichamen verlaat/verlaten de halfopgegeten slang	<u>0</u>
Kolon 33	
Maximumscore 2	
passuque incedit inertii; en zij gaat vooruit/schrijdt voort met trage pas;	
. traag schrijdt zij een pas vooruit	<u>0</u>
. zij valt er op met trage pas	<u>0</u>
Kolon 34	
Maximumscore 3	
utque deam vidit formaque armisque decoram, en zodra zij de godin zag, schoon door gestalte/schoonheid/vorm en wapens,	
. omdat/zoals zij de godin zag	<u>2</u>
. hoewel	<u>0</u>
. hoe dan ook zag zij de godin	<u>0</u>
. als een godin zag zij de schone	<u>0</u>
. de mooie godin en haar schoonheid en wapens	<u>0</u>
Kolon 35	
Maximumscore 1	
ingemuit vultumque ima ad suspiria duxit. zij zuchtte/begon te zuchten en vertrok haar gelaat in een diepe zucht.	
Kolon 36	
Maximumscore 2	
Pallor in ore sedet, macies in corpore toto. Bleekheid zit op haar gezicht, magerte op heel haar lichaam./Haar gelaat is bleek, heel haar lichaam is mager.	
. in de mond zit bleekheid	<u>0</u>

Einde